

«የባለ ራዕዩ መሪ ቃል ይከበር!»

«ዐማራው ዐማራ ነኝ ያለ ቀን! ከዐማራ ጋር ጦርነት ገጥማችሁ የትግራይን ታሪክ እንዳታበላሹ። ጦርነት! ለዐማራ ገበሬ ሠርጉ ነው። ወልቃይትን መልሱ የሚልበት ቀን ከመጣ፤ በሰላም መልሶ ሕዝባችንን በወልቃይት ላይ የሚኖረውን ጥቅም በፖለቲካ ታክቲክ አስጠብቆ አብሮ መኖር ነው። ይህን ካላደረጋችሁ ግን እኛ ደደቢት ላይ እንደተመሠረትን ሁሉ፤ ወልቃይት ላይ እንፈርሳለን።» ማለቱን ጊዜ ደገ ዛሬ ለዘመናት ተደብቀው የቆዩ ሐቆች ፍንትው ብለው እየወጡ ነው። በሌላ አገላለጽ የሐሰት በሮች ሲዘገቡ፣ የእውነት በሮች በሠፊው ይከፈታሉና እውነቱ ዘግቆም ቢሆን፤ ይፋ እየሆነ ነው። ዕውነቱም ይኸው ነው። ወልቃይት የዐማራ ተፈጥሮአዊ ምድር ነው፤ ሕዝቡም ዐማራ ነው።

ከዚህ «የባለ ራዕዩ መሪ» አባባል የምንረዳው ዐማራ፣ ዐማራ ነኝ ብሎ ከተደራጀና ለመብትና ለነፃነቱ ከቆመ፤ ያሰበውን ከማድረግ ወደ ኋላ ሊገፋው የሚችል ኃይል የለም። ጦርነት ለዐማራው ገበሬ ሠርጉ ነው። በጦርነት እርሱን እናሸንፋለን ብላችሁ እንዳትሞክሩ። ወልቃይት የዐማራ ነው ብሎ ከተነሳ ያለምንም ግር ግር መልሳችሁ አስረክቡ። በፖለቲካ ታክቲክ ግን፣ የትግራይ ሕዝብ በወልቃይት ሊኖረው የሚችለውን ጥቅም አስከብራችሁ በሰላም አብራችሁ ኑሩ የሚል ነው። ይህ የዐማራውን ማንነትና ሥነልቦና ከመረዳት የተነገረ ሐቅ ነው። ይህን ሐቅ ግን በደብረጽዮን የሚመራው ትሕነግ፤ ክሕደት የድርጅቱ መሪዎች መለያ ባሕሪያ በመሆኑ፣ የመሪዎቻቸውን ቃል ክደው ሕዝቡን ወደ ጦርነት እየማገዱት ነው። በጦርነቱ ደግሞ ማን ጦር ሠሪ፣ ማን ወሬ ነጋሪ እንደሆነ ከጅምሩ እየታዩ ነው።

ከዚህ ላይ ባለ ራዕዩ በፖለቲካ ታክቲክ በወልቃይት ላይ የትግራይ ሕዝብ ተጠቃሚ የሚሆንበትን መንገድ ማመቻቸት አስፈላጊ እንደሆነ አስረግጧል። ከዚህ ላይ የፖለቲካ ታክቲኩ ምንድን ሊሆን ይችላል? ብሎ መጠየቅ ተገቢ ነው። ኢትዮጵያ እንደ አንድ አገር፤ አንድ ሕዝብ የምትቀጥል ከሆነ፣ የግለሰብ ነጻነት፣ የሕግ የበላይነት፣ የሰዎች በፈለጉት አካባቢ የመኖርና ሠርቶ የማትረፍ መብት ከተረጋገጠ በወልቃይት ማናቸውም ኢትዮጵያዊ ጥቅምና መብቱ የተከበረ ይሆናል። ከሁሉም በላይ በወልቃይት ጥንትም ሆነ ዛሬ ተጠቃሚዎች ትግሬዎች እንደሆኑ ይታወቃል። ከዚህ የተለየ ጥቅም በየትኛውም የፖለቲካ ታክቲክ ብቸኛ ተጠቃሚ ትግሬ ሊሆን አይችልም። «ከዚያም ቤት እሳት አለ» እንደሚባለው ሊሰላ የሚችልን የፖለቲካ ታክቲክ የዐማራው ልጆች በአእምሮ ተበልጠው የዐማራውን ጥቅም አሳልፈው ይሰጣሉ አይባልም።

በሌላ በኩል ግን ዛሬ እንደሚቀነቀነው የቡድን ሙብት እንጂ፣ የግለሰብ ሙብት ያልተከበረበት፣ የግለሰብ ነፃነት ያልተጠበቀበትና የሕግ የበላይነት ያልሰፈነበት ሁኔታ በአገራችን ውስጥ ከቀጠለ፤ ወልቃይት ጠገዴ፤ ጠለምት፣ ራያ እና ቆቦ የዐማራው መከራ መስፈሪያ ቦታዎች እንጂ የሙብትና የጥቅሙ መረጋገጫ እንዳልሆነ ያለፉት የመከራ ዘመናት አሳይተውናል። ይህ እንዲቀጥል ግን ዐማራው ሊፈቅድ አይችልም። ባለ ራዕዩ መሪ እንዳለው፣ ዐማራው ዐማራ ሆኖ ወጥቷልና የወያኔ ቡድን ማቄን ጨርቄን ሳይል መውጣት ሲገባው፤ በሁለት መንገዶች ወንጀለኛ መሆኑን ዳግም እያረጋገጠ ነው። አንደኛ የሚቸን መሪያቸውን ቃል አላከበሩም። የሙት ቃል ተከባሪ ነበርና! ሁለተኛ ያለፈው ወንጀል ሳይበቃቸው ዛሬም በመከላከያው ውስጥ ያሉ ዐማሮችን ለይተው አረመኔአዊ በሆነ መንገድ ገድለዋቸዋል። ጦርነት ከፍተውም በሕዝብና በመንግሥት ንብረት ላይ ጥፋት ፈጽመዋል። በመሆኑም ወልቃይትን ወደው እና የመሪያቸውን ቃል አክብረው ሳይሆን፤ «ጦርነት ሠርጉ» ከሆነው ሕዝብ ጋር ገጥመው በመጡበት የኃይል መንገድ ተገፍትረው ከወልቃይት ወጥተዋል። ይህም እነርሱ ደደቡት ላይ እንደተመሠረቱ ወልቃይት ላይ መፍረሳቸው ዕውነት ሆኗል። ይህ የባለራዕዩ መሪያቸው «ትንቢት» ሊፈጸም ግድ ነውና ወያኔ ትሕንግ ወልቃይት መኖሪያቸው ሳይሆን፤ መቀበሪያቸው ይሆናል።

ላለፉት 30 ዓመታት ዐማራው ለከፍተኛ ጥቃት፤ የዘር ጥፋትና የዘር ጽዳት ሰለባ የሆነው ከማንነቱ በመራቁ ነው። ሁሉም የኢትዮጵያዊ ማንነት አውልቆ ጥሎ፣ ዐማራውን በጠላትነት ፈርጆ እያጠቃው እያለ፣ ዐማራው ይህን ለመረዳት ረጅም ጊዜ መውሰዱ ለጥቃቱ ከፍተኛ ድርሻ አበርክቷል። የብሔር ድርጅቶች፣ «ኢትዮጵያዊነት በኃይል የተጫነብን ማንነት ነው» ብለው ኢትዮጵያን ለመናድ ሠፊ ርቀት ተገዘው እያዩ፤ ኢትዮጵያዊ ነን የሚሉ ኅይሎችን በዕርዳ ተራዳ፤ ባለ በሌላ ዐቅማቸው ከምድር ገጽ ለማጥፋት ተግተው እየሠሩ እየተመለከተ፣ ዐማራው ፈጥኖ ይህን አለመረዳቱ በዐማራው ላይ ለደረሰው ድርብርብ መከራዎች ሌላው ምክንያት ነው። ዐማራው እራሱንም ሆነ ኢትዮጵያን መታደግ የሚችለው፤ መጀመሪያ ራሱን ከጥቃት መታደግ መቻል መሆኑን ዘንግቶ፤ አንዳንዴም በስም ኢትዮጵያዊነት ለተደራጁ ፀረ-ዐማራ ድርጅቶች ሥንቅ አቀባይና ተዋጊ ሆኖ መቆሙ ለእስከዛሬው ጥቃት ያጋለጠው እንደሆነ ያለፉት ሐደቶች በግልጽ አሳይተዋል።

ይኸውና ዐማራው ገና በስም ብቻ፤ ዐማራ ነኝ ማለት ሲጀመር ባለራዕዩ መሪ ያለው ትንቢት ተፈጻሚ ሆነ። ካሁን በኋላ ዐማራው ከፍተኛ ጥንቃቄ የተሞላበት እርምጃ ማድረግ ያለበት፣ በኢትዮጵያ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የትግራይ ጊዜአዊ አስተዳደር እንዲመሠረት የወሰነው ውሳኔ ተግባራዊ ሲሆን፣ ይህ ጊዜአዊ አስተዳደር ወልቃይት፣ ጠገዴ፣ ጠለምት፣ ራያና አዘቦ የተባሉትን ወረዳዎችና አውራጃ ጠቅሎ የኔ ነው እንዳይል ከወዲሁ ሥራዎች መሠራት አለባቸው። ባለራዕዩ መሪ በሰጣቸው መመሪያ መሠረት ለቀው መውጣት ሲገባቸው፣ በትዕቢት በከፈቱት ጦርነት የሰው ሕይወት ጠፍቷል፤ ንብረትና ሀብት ወድሟል።

በአጠቃላይ በኢኮኖሚና በማኅበራዊ ሕይወት ላይ ከባድ ውድመትና ጥፋት ተፈጽሟል። ይህ በሆነበት ሁኔታ፣ ወልቃይትና መሰል የጎንደርና የወሎ ግዛት አካሎች ወደ ነበሩበት ጥንታዊ ማንነታቸው መመለስ ተገቢ ብቻ ሳይሆን፣ ትክክል ነው። ለዚህ ተግባራዊነትም በዐማራ ስም የተደራጁ ድርጅቶች ተናበው በመሥራት ደም የተከፈለባቸው የዐማራው ማንነት መታወቂያ ወረዳዎችና አውራጃዎች ወደ ጥንት የአስተዳደር ግንኙነት ጠገጋቸው እንዲመለሱ ማድረግ የወቅቱ የትኩረታቸው አቅጣጫ ሊያደርጉት ይገባል።

የዐማራው ኅልውና መጠበቅ፣ ለኢትዮጵያ አንድነት መጠበቅ ዋስትና ነው!
ድል ለሠፊው ዐማራ!